

Szeged, 1932. október 1.

Egyházi Híradó

A szegedi- és ujszegedi ref. egyház hivatalos lapja

Főszerkesztő: Harsányi Pál.

Szerkesztő: Bakó László.

„És tudja meg az egész sokaság, hogy nem kard

által és dárda által tart meg az Ur...“

(I. Sámuel 18:47 a.)

XI. évfolyam 1932. 39. szám.

TARTALOM :

Vezércikk: Varga Pál székfoglaló egyházi beszéde. — Hírek. — Ujszegedi Missziói Egyház. — Hirdetések.

Varga Pál székfoglaló egyházi beszéde

(Folytatás és vége.)

Az ó-szövetség látnokai, az ókor szent emberei egy jótékony erkölcsi vallásos átalakulásról tevének említést, melynek az erkölcsök tisztasága, Istennek lélekben imádása fognának alapul szolgálni; melyben a pogány népek is megismerik az igaz Istent, s lélekben és igazságban imádják őt. Ide céloznak a többek közt Jeremiás prófétának a kevély Babilon ellen intézett szavai, melyeket könyve 50-ik részének 2-ik versében olvasunk: »Hirdessétek a pogányok között és mondjátok meg, a zászlót emeljétek fel, mondjátok meg, azt mondom és el ne titkoljátok, mondjátok ezt: megvettétek Babilon, megszegyenült Bél, elromlott Mérodák, megszegyenültek az ő faragott képei, elromlottak az ő bálványai«. Hát nem világosan megjósolja-e a próféta e szavaiban, hogy még egy vallásos átalakulási korszak fog bekövetkezni, amidőn a pogány bálványok porba dőlnek és számos népek és nemzetségek fogják megismerni s tisztelni a Jehovát.

Azonban nemcsak a pogányoknak, hanem Izráelnek is ígérnek az ihletett lelkű próféták szabadítót. Tudnunk kell ugyanis, hogy már ezen korszakban a zsidó vallás is elvesztette hajdani eredeti tisztaságát; az oltár szolgálói elhajlottak a Jehova igaz tiszteletétől és szolgáltak idegen isteneknek: a hatalom-, pénz- s testi gyönyörrelvek előtt hajtván térdet; ezenkívül a lelki tudatlanságba süllyesztett, szellemi kincseiből kifosztott népet vallásos szín alatt anyagilag is sanyaru szegénységre juttatták. Szüksége volt hát Izráelnek is a szabadítóra, ki feloldozza a babona s tudatlanság nehéz bilincseiből, s a papuralom már terhessé vált igáját levegye a szegény nép vállairól. Ez értelemben szól jós lélekkel Ezékiel próféta 34-ik részében: »És lőn az Úr beszéde én hozzám, mondván: Embernek fia! Prófétálj az Izráel Pásztorai ellen; profétálj és mond meg azoknak a pásztoroknak: Így szól az Úr Isten: Jaj az Izráel pásztorainak, akik magokat legeltetik; avagy nem a Pásztorok tiszték-e, hogy a juhokat legeltessék? A kövérít megesszitek és gyapjújával ruházzátok magotokat, ami meghizott, azt ölitek meg, a juhokat pedig nem legeltettétek. Ennek okáért ti Pásztorok, halljátok meg az Úr beszédét. Így szól az Úr Isten: Ime, én megyek azokra a pásztorokra és megkivánom az én juhaimat az ő kezökből, és elhagyatom velük, hogy az én juhaimat ne legeltessék, és nem legeltetik többé a Pásztorok

ő magukat, és kiragadom az én juhaimat az ő szájból és nem lesznek nekik ételül«.

Bár késett, de eljött végre a próféták által megjövendölt vallásos átalakulási korszak. Előállott az isteni Jézus, megtörte a bünt s sötétség hatalmát. Egy új lelki országot alapított e földön, melyről így nyilatkozott: »az én országom nem a világból való, a beszédek, melyeket én szólok, lélek és élet«.

Jézus Istenről szóló tiszta tudományával egyesítette a magáról erkölcsiségről szóló tanait; tisztelte a zsidó vallást, de csak úgy nézte azt, mint végéhez közelgető és majdan feloszlandó alkotmányt, s a helyébe egy nagyobb, közönségesebb, — minden népeket felölelő világvallást szándékozott létrehozni. Az erény és tiszta erkölcsiség elvein alapuló egy oly vallásnak kelle tehát Jézus célja szerint létrejönni, mely az erkölcsiséggel és az emberben a szellemségét elnyomni szándékozó testiség súlyával lenne örökre küzdendő.

Jézus elkezdvén hivatalát: széjjel járt hazájában és a hegyen, a pusztában, a zsinagógában és mindenhol idő és körülmény szerint a körötte összegyűlt sokaság lelki szükségéhez s fölfogásához mért népszerű tanításokat tartott. Az ő szájában a tudomány népszerű alkalmi beszédek foglalatata volt, távol az iskolai tudósság színétől és szagától, valóságos életbeszéd, mint maga is mondá: »az én tudományom igazság és élet«. Tanítványai, kik tetteinek s tanításainak szem- és fültanui voltak, hasonlóan cselekedtek, nagy mesterük meghagyása szerint, elmentek széles e világra, hirdetőik az új tudományt s megalapítandók Krisztus országát. — Örömmel fogadta ezt a nyomorral küzdő nép, mely vigaszt talált ennek tanaiban az élet szenvedései ellen. Jézusnak egyszerű földi hatalom nélküli apostolai a hozzájuk hasonló szegény és együgyű néphez fordultak tudományukkal. Hogy pedig ez így és nem másként történt, legbölcsebb okai lehettek rá Istennek, hogy így ezen tudomány sem felsőbb tekintély által terjesztettnek, sem a státusférfiak műhelyéből vagy bölcsek iskolájából kerültnek ne mondathassék. Szóval, mit az isteni hatalom bölcsek által nem kívánt felállíttatni, az igazság egyszerű hirdetői által alapítá meg.

Jézus evangéliumában már a legfenségesebb hit és erkölcsi tudományt találjuk fel: Van Isten, teremtőnk és gondviselőnk, igaz barátja az egész világnak s szerető atyja minden teremtéseinek: Van örökélet,

mely az eget a földdel élő hit s biztató erény által összefoglalja, hol a vétek büntetését, az erény jutalmát elveszi; az ember tökéletességre és boldogságra van hivatva, mind kettőt keresni, és meg kell érdemelni, s egyik sincs távol mitőlünk. Minden ember fel van jogosítva és köteles mindkettőre törekedni, Isten ellen vétkezik, ki abban őt korlátolja. — Így emel fel bennünket az evangéliumi hit e földről az égbe. Meggyőz afelől, hogy bár por részünkre nézve halandók vagyunk is, de lelkünk, mint az Istenség szikrája, halhatatlan és örökké tartó; Hogy testünk vissza tér ugyan a porba, melyből vétetett, de a lélek visszaszáll Istenhez, aki adta volt azt.

»Legyetek tökéletesek, mint a ti Menyeyei Atyátok tökéletes, a tökéletesség kut-feje pedig a szeretet«,

»Ne szeressétek egymást, csak nyelvvel és szájjal, hanem cselekedettel és valósággal«.

»Valamint akartok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is azt cselekedjétek azokkal«.

»Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jól tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék, és imádkozzátok azokért, akik titeket háborgatnak«.

Ime ily tiszta erkölestudományt találunk Jézus evangéliomában, ahonnan méltó joggal állithatjuk: hogy a keresztyénség kezdetével és így az ujszövetségi irományokban tünt fel a vallásos eszme, teljesen soha el nem érhető tökélyben; méltó jogokkal állithatjuk Pál apostollal, hogy »más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, amely egyszer vettetett, mely a Jézus Krisztus«.

II.

Fejtsük ki már röviden s bizonyító erősségekkel támogassuk ez állításunkat: hogy a mi reformált keresztyén vallásunk alkotmánya is a Jézus Krisztus evangéliomán, mint egyetlen fundamentumon épített s áll fenn.

Mindazok, kik a Jézus Krisztus evangéliomát, az atya, fiu és szentlélek egy Istenséget, a teljes Szentháromságot hiszik és vallják s felebaráti munkás szeretet vezérli cselekvényeiket, — tartozzanak bár külön hitfelekezetekhez, de ha az alapigazságokban nem távoznak el Krisztus tudományától — keresztyéneknek neveztetnek. Ez általános meghatározás szerint már nyilvánvaló, hogy mi, reformátusok, kiknek házi kincsünk a biblia s kik az Istent az ő szent fia, a Jézus Krisztus által lélekben és igazságban imádjuk, a legméltóbb joggal igényelhetjük magunknak a keresztyén nevezetet, s ennek bebizonyításául erősségekkel

lépni fel, egészen felesleges; mert e részben életünk s cselekvényeink a leghathatósabban szóló bizonyságok. Minthogy azonban még a mai felvilágosodottnak fennen hirdett korban is hitfelekezetünk ellenében más hitfelekezetű keresztyén testvéreink tudományos irataiban szintűgy, mint a szellemileg fejletlenebb nép körében uralkodó azon nézet, miszerént mi Krisztusnak igaz követői — s így valódi keresztyénekül nem nézethetünk: helyén látom a tévfogalmak megcáfolásául röviden megmutatni, hogy mi is Krisztusnak igaz követői s választott népe vagyunk, s így az ő érdemeért — a benne vetett hit által — számunkra is megnyílik az üdv hazája.

Ugyanis, midőn halhatatlan emlékezetű reformátoraink a hitjavítás zászlaját kitűzték, nem Krisztus tudománya, hanem a hatalmas egyházfő, — a vallásba becsuszott tévtanok és emberi rendelmények ellen szálltak csatasíkra, éppen a szentírás elv vala a reformátorok leghatalmasabb fegyvere, ennek vértje alatt, ereje által vívának ki diadalt. Szent célul tűzték ők ki: visszaállítani a keresztyén vallást eredeti tisztaságába; lemondani a vallás dolgában mindarról, s emberi tévelygésnek nyilvánítani, minek nyoma a bibliában fel nem található, Pál ap. ezen szavaira hivatkozván: »Meglássátok, hogy valaki ne legyen oly, aki bennetek zsákmányt vessen az emberi bölcsességnek és csalárdságra rendeltetett hiábavaló tudománynak általa, mely emberi rendelés szerint, e világnak betűi szerint és nem a Krisztus szerint vagyon«. Kolos 2, 8. Kimondák, hogy a keresztyén anyaszentegyháznak láthatatlan feje maga Krisztus, látható feje pedig az evangéliom, s ezzel az egyházfő személyében helyezett csalhatatlan hit és bizalom alapjában megrendített. Nem esoda tehát, hogy a hitjavítás megátlására minden utat és módot elkövetett a hatalmas római szék. Birodalmi gyűlések tartattak s azokban a hitjavítók s követőik ellen kemény törvények hozattak. Azonban az új hit szellője ekkor már a magas palotákig felhatván: ama kegyetlen törvények ellen a felvilágosult gondolkodású német fejedelmek protestáltak; honnan a reformált vallás követői protestánsoknak neveztettek.

A protestantizmus elve már azon eszmét foglalja magában, hogy a keresztyén ember a Jézus Krisztusban mint Isten emberben vetett hit által Istennel szellemi életközösségbe helyeztetik vissza, s mint szabad, öntudatos egyén azáltal kíván jutni üdv bizonyosságára, hogy szabadsága teljes érzetében, boldogságának egyedül kielégítő okát Istenben találja fel.

A protestantizmus elve szerint: a keresztyén egyházban Isten igéje az egyedül

uralkodó, és minden keresztyénnek joga van a bibliát olvasni. A biblia az egyház látható feje, attól kell annak függenie, a biblia az egyház lelke, annak kell ezt éltetni és boldogítani. A biblia az egyház középontja, a körül kell ennek forognia. A biblia az egyház világosító és melegítő napja, attól kell ennek minden életmozgalmi haladási fényerőt kölcsönöznie...

A reformációban tehát egy részről az igaz vallásosság örök szövetsége van adva; másfelől bírjuk benne a szabad tudományos vizsgálódás minden irányu működését ezen bibliai mondat szerint: »vizsgáljátok az írásokat, mert azokban örök élet vagyon« Ján. 5. 39. **S** kérdem, nem-e szabad vizsgálódás vívmánya-e az, hogy ma már magasan fönt ragyog a keresztyénség egén a vallásos fölvilágosodás napja, melyet égi útjában földi hatalomszó többé meg nem állíthat, sem életadó sugárai elől az emberiséget elrejtteni nem lehet, mert azok nem a testi, hanem a lelki emberrel érülközvének: még a sötét börtönök falait is megvilágítják.

Hogy a reformátorok az isteni tiszteletet egyszerűsítették, hogy a protestánsok, főképp a reformátusok templomaiban semmi jelképet nem találhatni; ez mintegy vádként hangzik ellenünk. Igen, egyszerűsítették az isteni tiszteletet, mert a hívő lelket nem a lelket lenyűgöző külsőségek, hanem Isten ígéje által igyekeztek ég felé vonni. Igen, minden festett s faragott képet egészen száműztek templomaikból, de ott van azért a mi templomainkban is a láthatatlan Isten, kit emberi kéz ki nem ábrázolhat s kihez bocsátjuk buzgó imádságainkat. Hiszen az egyszerűség enged legszabadabb tért a vallásos szellemnek, a hitnek s kegyességnek. Nálunk a hit az éltető elem, ez állítja a lélek elébe a tisztelet tárgyát s nem a külső alak. A pompás templomok, lármás és fényes szertartások, mivel csak az érzéki tehetségeket gyönyörködtetik, de a lelket üresen hagyják, ki nem elégítik, szerintünk a helyes isteni tiszteletnek nem lehetnek lényeges kellékei. Ezen elvekből kifolyólag, nálunk az igaz vallásosság s isteni tisztelet, vallásos lelkületben kell, hogy nyilatkozzék, mely teremje meg a hit gyümölcseit is a jó cselekedeteket.

Ezek szerint nyilvánvaló, hogy a mi protestáns vallásunk alkotmánya Krisztus evangéliomára van fektetve s mert vallás dolgában Krisztuson kívül más kötelező tekintélyt el nem ismerünk, a legméltóbb joggal nevezhetünk Krisztus nevével keresztyéneknek. Hadd állítson azért bármit ellenünkben a rosszakaratú elfogultság; hadd nézzen reánk szánakozással a tévetegek gondolkodású együgyűség; hadd tagadják meg

tőlünk más hitfelekezetű keresztyén testvéreink az evangéliomi szeretetet: minket megnyugtat s a halállal is szemben bátorít a felemelő hit, »hogy a Jézus Krisztus mi értünk is adatott s tétetett az Atya Istentől bölcsességünk, igazságunkká, szentségünk-ké ss váltságunkká«.

Jertek azért keresztyén atyámfiai, máttól fogva szeretett hallgatóim, jertek, vegyünk bátran kezünkbe szent könyvünket s tegyük le, mint rendíthetetlen sziklát zsenge egyházunk alapkövéül azon ünnepélyes vallástételünkkel, hogy — mert »más fundamentomot senki nem vethet azonkívül, amely egyszer vettett, mely a Jézus Krisztus« — mi is ezen a kősziklán akarjuk fölépíteni szentegyházunkat, egyszersmind rebegenek ajkaink buzgó hálát mindenható Istenünkhöz, ki nekünk őt igaz szívvel s tiszta lélekkel imádó hiveinek ez örömnapot megérvünk engedte. Kérjük ő szent Felségét, vigyázzanak mireánk szüntelen örököző szemei, hogy felénk semmi veszély ne közelíthessen; öltöztessen fel mindnyájunkat a hit erős mellvasába, melyen megtöri jön minden földi hatalom fegyvere, s Jézusunkhoz mindhalálig hivek maradjunk. Cselekedje a kegyelmes Isten, hogy a jézusi hit által haladjon elő e kisdéd egyház nemcsak számra nézve, hanem vallásos élet, a szeretet által, munkás erkölcsös élet által, hogy más hitfelekezetű keresztyén testvéreink is látván a mi jó cselekedeteinket, felebaráti munkás szeretetökre méltóknak ítéltsünk.

Polgári s vallásbéke idején tesszük le alapkövét szentegyházunknak ez ősmagyar keresztyén város kebelében, mi magyarvérű keresztyén testvérek, kell-e tehát félünk attól, hogy a türelmetlenség kioltandja kezünkéből az evangélium égi szövetségét? — Nem, szertett hivéim! a gyászos idők elmúltak — fedje azokat örökre a feledés leple, — midőn a hitüldözés fekete lobogója lengett ijesztő rémként a keresztyén templomok felett, s keresztyének által hithű keresztyének hurcoltattak a máglyák lobogó lángjai közzé. Ma már szent béke lebegi körül a templomokat, ma már mindenik vallásfelekezet saját hite szerént szabadon imádhhatja Istenét.

Emeljétek fel azért bátran szemeiteket kedves hivéim, ti, kik nyugtalanul vártátok a kakasszót, mely rátok nézve a hajnal közeledését hirdesse, mert immár a sötét éjnek homálya hajnali fényé leve. A vallás angyala az e helyben ez előtt majd két századdal eltemetett reformált egyház sírhalma fölött megjelenvén, isteni erejének hatalmas szavával kihozta azt a sírok penészből. Jőjjetek, óh jőjjetek, siessünk mindnyájan, nyujtsuk feléje gyámolító karjainkat, vezes-

sük vissza az élők közzé, öleljük forrón! dobogó keblünkre az óhajtvá várt kedves vendéget s örömkönnyünk elsőjét hullatva reá, mondjuk ezt szent elragadtatással: »Miénk vagy hát — igen, miénk vagy ismét keblünk bálványa, ne félj, bátorodjál, nézz szemünkbe sírok jövevénye, mi a te gyermekeid vagyunk, — vagyonunkat, vérünket, életünket adjuk éretted, az egy halál sem választhat el te tőled«.

Szeretett híveim! ha ily meleg ragaszkodással öleljük szent egyházunk hittől áthatott keblünkre zsenge egyházunkat, ugy ne féltsük azt a pusztulás viharától; ha testvéri szeretet, békesség fűz össze bennünket: akkor a vallás fája, melyet most elülteténk, ki fog zöldelni és terebély lombjai alatt édesen pihenjük ki az élet fáradalmait.

Föl tehát Krisztus hívei! egyesítsük buzgalmunkat szent egyházunk oltára körül, vegyük fel mindnyájan Krisztus könnyű terhét és gyönyörűsége szent igáját. Halljátok és értsétek meg, hozzátok is szólanak evangyéliumi igék: Ti, választott nemzetiség, királyi papság, szent nép vagytok és oly nép, melyet Isten sajátjának tart, hogy annak hatalmas dolgait hirdessétek, aki titeket a setéségből az ő csudálatos világosságára hívott. »Hirdessétek azért csuda dolgait az Urnak, mondjátok ezt a zsoltáriróval: Hirdetem a te nevedet az én atyámfiainak, a gyülekezetnek közepette dicséretet mondok tenéked«.

Engem pedig fogadjatok kedves atyámfiainak, mint Krisztus szolgáját, kinek szent, s bár terhes, de gyönyörteljes köteleységem, hogy prédikáljam közöttetek az ígét mind alkalmas, mind alkalmatlan időben; hogy kormányozzam az egyház kiseded hajóját a sok tenger zajgó hullámain. Azonban érezve gyöngeségemet, a ti gyámolítástokat, — mely gyöngeségemben Isten után legbiztosabb támaszom leend, — kérem, mert csak ugy evezhetünk bátran a vészes habok között. Ne, óh ne tagadjátok meg tőlem a szives segítyt, főkép ti, egyházunk érdemes Elöljárói, hanem ha mentő karok után kiált a gyöngé kormányos: siessetek Istenben vetett bizodalommal a hajókötelekre, vonjátok össze a vitorlákat, hogy lebegő sajkánk a zugó szélvészről el ne ragadtassék.

Én részemről ünnepélyesen fogadom előttetek, hogy minden erőmet, tehetségemet, sőt életemet is kész leszek feláldozni a ti boldogságtokért, »mert bizonyágom nekem az Isten, mely igen szeretlek titeket mindnyájan a Jézus Krisztus szerelmében«. Ünnepélyesen fogadom, hogy mosolyogjon fölöttünk a nap, vagy vész zugjon körülöttünk, sem jó, sem rossz napokban el nem hagylak titeket. Magamat a vallás oltaránál ezennel Istennek szentelem érettetek, elbu-

esútván örökre ifju korom tündér reményeitől. Maradjatok, maradjatok el tőlem, elvirágozott szép remények. Életboldogságom sirja szélén állok tán ez órában, ám de csak mint testi ember, mert lelkileg boldoggá tesz azon édes tudat, hogy én a munkának terhét fogom hordozni, mint a Jézus Krisztusnak jó vitéze, egyetlen jutalomért küzdvén: kiérdemelni Krisztus töviskoszoruját. Azért bátran, egész lemondással veszem fel a vérkeresztet, melyet az üdvözítő vállal emelének. — »Semmiel nem gondolok, az én életem is nekem nem drága, csak elvégezhessem örömmel az én futásomat és a szolgálatot, melyet vettem az Ur Jézustól, hogy bizonyágot tegyek az Isten kegyelmének evangyéliumáról«. **S** vegyenek bár körül engem kinos szenvedések, nem csüggedek el, hanem ugy szólok, mint Pál ap. kolossebeli híveihez: »Örülök a ti érettetek való szenvedéseimben és a Krisztus szenvedésének maradékát betöltöm az én testemben az ő testéért, azaz az anyaszentegyházért«. Kolos. 1, 24.

És most Istennek áldását könyörgöm reátok szeretett híveim! öregek, ifjak, nagyok és kicsinyek, lakozzék az Urnak jókedve tiveletek. — Istennek áldását könyörgöm reátok e virágzó népes városnak minden rendű s rangu összes lakosi! »Szaporodjék az áldás a ti határaitokon; bőség és gazdagság mulasson a ti hálmaitokon, legyen egészség a ti házaitokban és csendesség a ti házaitokban és esendesség a ti tornyaitokban, az igazság és az irgalmasság találják elő egymást a ti utcáitokon; az egyenes szívűség és békesség egymást csokolják az utakon; az igazmondás csemetézen ki és a jóság mennyből alátekintsen. Ne hallassék ti közöttetek az árváknak sírása, és az özvegyeknek néma könnyhullatása ne görögjenek le gyászos ruháikra«. Legyen boldog ez ő magyar város és virágozzék időről-időre. — Légy, óh légy boldog és virágozz örök időkig édes magyar hazám! a szabadság, egyenlőség s testvériség szent zászlói lobogjanak bérertetőiden, s viraszson fölötted őrgonddal a népek Istene.

Kegyelemnek örök forrása, mindenható Isten, ki szent fiad által anyaszentegyházat fundáltál e földön; küldd el hozzám erőtlén szolgálóhoz bátorító szent lelket, vezess engem jobb karoddal a tövises uton, melyen híveimet a vallás templomához vezetendő ez órában elindulok.

S ha kísértetek közt forgok
Erőm csüggedvén, tántorgok;
Bátorítsad gyöngé hitemet;
Lábaim, ha megbotlanak,
Erődet kérem, gyámoltnak.

Áldott az Ur Jézus Krisztus! ki szent

atyád jobbán ülsz örök dicsőségben; tekints le mireánk, híveidre s halld meg e félenk nyájnak esdőleg hozzád felzengő énekét:

Hiszünk Uram, benned
Bár el kelle menned,
S nem látunk testi szemmel,
Oh, viselj távolról
Gondot ezen nyájról
Hiv pásztor! Kegyelemmel,
Légy ott, hol nevedben
Gyülekezik egyben
Két, avagy három híved
Ha hozzád óhajtunk,
Essék meg mi rajtunk
Könyörületes szived. Ámen.

Heti naptár: okt. 1-től okt. 7-ig

Nap:	Szolgálat:	Hol?	Mikor?	Szolgál:
Szombat	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Bakó L. lelkész
Hétfő	Biblia-kör	Tanács-terem	d. u. 6 óra	Bakó L. lelkész
Kedd	Leányegyesület munkadélután	Tanács-terem	d. u. 6 óra	Illyés E. h. lelkész
Szerda	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Bakó L. lelkész
Csütörtök	Lorántfy Zsuzsána Egylet asszonyai munkadélután	Tanács-terem	d. u. 6 óra	Bakó L. lelkész
	K. I. E. összejövetel	Fodor-u. 7	este 8-9-ig	Kiss T. s. lelkész
Péntek	Énekkar	Tanács-terem	este 8 óra	Papp F. karnagy

A Kálvinista Kör olvasó-, társalgó-terme egész nap nyitva.

Könyvtár órák: Vasárnap d. e. 11-12-ig.

Énekek heti sorrendje.

Istentiszteleteken:

Október 1-én, szombaton d.u.:

Kezdőének 181. 1.
Főének 181. 2. 3. 4. 5.
Záróének 181. 6. 7.

Október 2-án, vasárnap d.e.

Kezdőének 4.
Főének XXXII. 1. 4.
Pred. előtt 32.
Záróének 130. 4. 5.

Október 2-án, vasárnap d.u.

Kezdőének 112. 1.
Főének 112. 2. 3.
Záróének 112. 4.

Október 5-én, szerdán d.u.

Kezdőének XXXVIII. 1.
Főének XXXVIII. 2. 3. 4.
Záróének XXXVIII. 5.

Bibliakörben:

Kezdőének LXXX. 1. 2.
Közének 293. 1. 2. 3.
Záróének 96. 1. 2.

HIREK

Istentiszteletek sorrendje:

Október hó 2-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet (Kiss Tihamér s. lelkész); 9 és 11 órai kezdettel ifjúsági istentiszteletek (dr. Illyés E. és Durkó Gábor hitoktató lelkészek); délután 6 órakor háladási (Bakó László lelkész).

Október 6-án az aradi tizenhárom vértanú emlékeztére d.e. 10 órai kezdettel istentiszteletet tartunk, amelyre a gyülekezet tagjait szeretettel hívjuk és várjuk.

Vitéz Hubay Bertalan református lelkész testvérünk, tábori esperes, mint a helybeli protestáns katonai egyházközség új lelki vezetője, szolgálatait megkezdte. Szeretettel köszöntjük körünkben új munkatársunkat s bizonyosak vagyunk benne, hogy ő is önzetlenül azon lesz, miszerint az együttműködés a polgári és a katonai egyház között továbbra is meglegyen. Isten áldása maradjon életén és szolgálatán.

Rövid hírek. A napilapok legújabb háladási szerint október 3-án az elemi iskolai tanítás is megkezdődne. A saját iskolákra vonatkozólag mindenestre idejében értesítést adunk ki, hogy nálunk is meg fog-e kezdődni a tanítás. — Gyülekezeti bibliakörünk minden hétfő délután 6 órakor egybe gyülekezik, hogy elmerüljön Isten igéjében. Az elmúlt órákon az egyenlőség és a testvériség szociális vonatkozású evangéliumi törvényeit beszélgettük meg. — A Lorántfy Zsuzsána Egyesületben úgy a leányoknál, mint az asszonyoknál megkezdődött a munka. Mindkét csoportnál az elmúlt héten választmányi gyűlések voltak, amelyeknek lefolyásáról lapunk legközelebbi számában írunk. — A presbiterium jogügyi bizottsága az elmúlt héten gyűlést tartott. Az evangélikus Nőegylet október 2-án a

Széchenyi téren a téli szegénysegélyezés nemcsak céljaira népnünetpályt rendez, amelybe a Lorántffy Zsuzsána Egyesület is hatékonyan bekapcsolódik. — Somogyitelepi szegényházunknak butorzáttal, konyhafelszereléssel és fehérneművel való ellátására már eddig is sokan adakoztak. Várjuk a további adományokat.

A szegedi ref. egyetemi és főiskolai ifjúság Bethlen Gábor Köre f. évi október 9.-én, vasárnap d.e. pontosan 11 órai kezdettel tartja a ref. egyház tanácstermében ezidei évmegnyitó és tisztújító közgyűlését, melyre a Kör rendes és senior tagjait szeretettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT.

1. Elnöki jelentések és előterjesztések.
2. Főtitkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés.
4. Számvizsgálói jelentés.
5. Tisztikar lemondása; felmentvény.
6. Új tisztikar választása.

Amennyiben a megjelenni jogosult tagok határozatképtelen számban gyűlnének egybe, az alapszabályok értelmében egy félóra múlva mindenképen határozatképes.

A Kálvinista Kör választmányi ülése.

Szeptember 24.-én tartotta meg a Kálvinista Kör évadnyitó választmányi ülését Törös Sándor elnöklete alatt. Orosz Béla igazgató által felolvasott helyzetkép után titkár pénztáros, gazda és könyvtáros tették meg jelentéseiket, melyekből kitűnt, hogy a kör anyagi tekintetben és szellemi működés terén fokozatosan halad. Máris jelentős készpénz vagyona van, a kör felszerelése adományokkal gyarapodik, könyvtárállománya 602 kötet. A munkaprogramot *aldobolyi* Nagy Zoltán ismertette. Eszerint a kör a folyó évben is folytatni fogja azokat az egyháztársadalmi megnyilatkozásokat, melyek célkitűzésével egybeesnek. Minden hónap harmadik szombatján délután 6 órakor hitmélyítő »Csendes órák«-at rendez, melynek vezetésére Bakó László lelkeszt kérte fel ismét; megrendezi a havonkénti felolvasó, illetve előadási ciklust, melyre egyházi és világi kiválóságaink közreműködése biztosítva van; alkalmat ad tagjainak a közvetlen megismerésre az annyira bevált havonkénti társasvacsorák megtartása által; sőt megvalósítja ebben az évben is a kör családtagjai részére rendezett kulturestét. Ápolni és mélyíteni fogja a felekezeti társadalmi békét a katolikus körrel való szeretet-irányította társas összejövetelek által, de mindenekfelett a hivatalos egyházzal karöltve és párhuzamos társadalmi, a protestáns társadalmi és karitatív munkából ki akarja venni a részét, mint a múlt évben is tette. Majd tagsági és folyó ügyeket intézett el. (A. N. Z.)

A katolikus kör tagjai a kálvinista körben. Ma este 8 órakor tartja első társas vacsoráját a megkezdődő évadban a kálvinista kör. A katolikus kör tagjait látja vendégül. Csak folytatása ez a kölcsönös vendéglátás annak a céltudatos propagandának, amely Szeged társadalmában a felekezeti közti megértést, békét és szeretetet van hivatva szolgálni. A vacsorát a Lorántffy Zsuzsána Egyesület asszonyai készítik. (A. N. Z.)

A reformatio emlékünnepe. A kálvinista kör ebben az évben és okt. 31.-én a reformatio emlékünnepe társadalmi úton is megüli. Az emlékünnepen, — mely társasvacsorával lesz egybekötve, — *Harsányi Pál* esperesünk tartja az alkalmi beszédet. (A. N. Z.)

Az egyetemi Bethlen Gábor Kör Intéző Bizottsága f. hó 25.-én tartotta e félévi első ülését. Tárgysorozatában szerepeltek: a közgyűlés előkészítése s ezzel kapcsolatban a jövő évi tisztikar hivatalos jelölési listájának összeállítása, a közgyűlés időpontjának megállapítása. Az ülés foglalkozott a Kör Művészeti Kollégiumának jóváhagyás végett benyújtott működési tervzetével is, amelyet pártfogólag terjeszt a közgyűlés elé.

„**A test nem használ semmit.**“ A szomszédos makói egyház is hihetetlen anyagi nehézségekkel küzd, ami a lét és nem lét kérdése elé állította az egyházi iskolázás kérdését. Az egyházközség felterjeszt, zörget, de most szeptember végén is ott áll, hogy még nem tudta megnyitni sok tanerős elemi iskoláit. A baj forrása természetesen nemcsak az állami hozzájárulások folytonos csökkenése, a városi segély elmaradása, hanem legégetőbbben az egyházi adóhátrálékok nagysága. Erre vonatkozólag a makói gyülekezeti ujság a presbiteri gyűlésről szóló beszámolójában többek között ezeket írja: »Itt csupán egy adatot emelünk ki: a nagy mérvű adóhátrálékot, mely meghaladja a százezer pengőt. Ha ez bejönne, azonnal megszabadulna az egyház nagy anyagi gondjaitól. A főhiba és a nagy baj a lelki és szellemi hiány, nem pedig az anyagi. Nehéz jövő előtt állunk és erősen szorongatja szívünket az a nagy kérdés, fel bírjuk-e rázni híveinket a közöny, nemtörődömség átkos nyugalmából, lesz-e elég erő, hogy az önmegtagadás és szolgálat kettőzött erejével megharcoljunk a nehéz jövővel, legfőképpen lesz-e türelmük és reménységünk az egyház munkásainak arra, hogy kétségbeesés, sok visszahúzás és egyenletlenségek felett szembe nézzenek a bajokkal? Bár már nem nagyon számíthatunk a jó és áldozatos hívek erő kifejtésére, annál inkább számíthatunk Isten csodálatos gondviselésére!«

Dr. Ravasz László dunamelléki püspök szeptember 29-én töltötte be 50-ik életévét.

A **budapesti egyházmegyében** Szabó Imre esperes szeptember 26—október 9-ike között végzi az első esperesi vizitációját.

A **bécsi magyar** református istentiszteletek tartását a Konvent megbízásából *október kilencedikén* vasárnap d.u. 3 órakor kezdi meg *Incze Gábor* dr. Kérjük lapunk olvasóit, hogy Bécsben lakó magyar ismerőseiknek adják tudomására, hogy minden hónap második vasárnapján d.u. 3 órakor kezdődik a magyar nyelvű istentisztelet a bécsi I., Dorotheergasse 16. sz. alatti osztrák ref. templomban.

Bécsben tanuló egyetemi hallgatók olcsó és jó családi ellátást kaphatnak ugy a belvárosban, mint a villanegyedekben. Bővebb felvilágosítással szolgál a ref. egyházi ujság: *Reformiertes Kirchenblatt*, Wien, I., Dorotheergasse 16.

UJSZEGEDI MISSZIÓI EGYHÁZ

Istentiszteletek sorrendje:

Október hó 2.-án d.e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Bakó László I.); d. e. 10 órakor istentisztelet Kisteleken (Teleki S. I.); d.u. 3 órakor istentisztelet Somogyitepen (Teleki S. lelkész).

Okt. 9.-én d.e. 9 órakor Ujszegeden, d. e. fél 11 órakor Klebelsberg-telepen, d. u. fél 3 órakor Sándorfalván, d.u. ugyancsak fél 3 órakor Szőregen, d.u. fél 5 órakor Deszken lesznek istentiszteletek.

Nyugtázás. A segédlelkész ebédjének biztosítására az alábbi újabb megajánlások történtek: Ujszegedről: Szejda Alajosné a már megajánlott 3 ebédet 10-re egészítette ki, Mojzész Károlyné évi 5, H. Kovács István 2, Rapcsák Jánosné 1, Somogyitepéről: dr. Öhlbaum Gyula 12, Gémesi Mihály Czompa Miklós, v. Farkas József 6, Földváry Sándor, Szőke Sándor 4, Bus János, Nagy Ferencné, Vass Imre, Tóth B. Ferencné 3, Vágásy Dénes, Hazai Ferenc, vitéz Szarka Jánosné, özv. Propokovits Sándor-

né, Savanya Imréné, Papp Károlyné, Aszlai Lajosné, Ökrös Sándorné, Szabó József 2, Veszely Ferencné, Várakozó Ferencné, özv. Heil Istvánné, Vajnai Gyula, Balogi Kálmán, Izsó Lajos, Kertész Ferenc, Vékony Sándorné, Bakaesi Ferencné, Széll Józsefné, Héjja Pálné, Karakas Sándor 1, Kecskés-telepről: Sipos József 4, Veress István, Marosy Ferenc 2, Leitermann Pál, Bakos József, Szilágyi János, L. Nagy Imre 1, Szőregről: N.N. 10, Muszták Ferenc 6 ebédnek 1—1 pengőjével való megváltását vállalták. »Aki pedig magot ad a magvetőnek és kenyeret eleségül, ad és megsokasítja a ti vetésteget és megnöveli a ti igazságtoknak gyümölcsét, hogy mindenben meggazdagodjatok a teljes jószívűségre, amely általunk hálaadást szerez az Istennek«. (II. Kor. 9:10-11.).

Óra, ékszer

vásárlásnál
javításnál
eladásnál

forduljon bizalommal TÓTH ÓRÁS-hoz,
Kölcsey-u. 7. Nagy óra-ékszerjavító műhely!

Gázcég városi irodájában

és mintatermeiben gáztakarék-
tűzhelyek és autógéiserek stb.

havi részletre

Kölcsey-utca 11.

Telefon: 30—62.

Felelős kiadó:

TELEKI SÁNDOR lelkész

Előfizetés: havonként 50 fillér.

Egyes szám ára 15 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ref. lelkészi hivatal, Szeged.

Megjelenik: hetenként szombaton.

Nyomja: a Prometheus-nyomda, Szeged.

KIR. ÜGYÉSZSÉG

H. Széchenyi tér.